

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

28 septembre 2011

PROPOSITION DE LOI

**concernant l'assurance sociale
des indépendants en cas de faillite**

(déposée par Mme Muriel Gerkens et consorts)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

28 september 2011

WETSVOORSTEL

**betreffende de sociale verzekering
van de zelfstandigen in geval van faillissement**

(ingediend door mevrouw Muriel Gerkens c.s.)

RÉSUMÉ

Actuellement, lorsqu'un indépendant tombe en faillite, il peut bénéficier d'une assurance sociale mais cela ne vaut que pour la première faillite.

Afin d'encourager l'entrepreneuriat, la proposition de loi permet de bénéficier également de cette assurance lors de la deuxième faillite.

SAMENVATTING

Thans bestaat voor de gefailleerde zelfstandigen een sociale verzekering, die echter alleen voor het eerste faillissement geldt.

Om het ondernemerschap aan te moedigen, beoogt dit wetsvoorstel toe te staan dat die verzekering ook in geval van een tweede faillissement wordt toegepast.

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie	
PS	:	Parti Socialiste	
MR	:	Mouvement Réformateur	
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams	
sp.a	:	socialistische partij anders	
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales — Groen	
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten	
VB	:	Vlaams Belang	
cdH	:	centre démocrate Humaniste	
LDD	:	Lijst Dedecker	
INDEP-ONAFH	:	Indépendant - Onafhankelijk	
Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkortingen bij de nummering van de publicaties:	
DOC 53 0000/000:	Document parlementaire de la 53 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000:	Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Questions et Réponses écrites	QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)	CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN:	Séance plénière	PLEN:	Plenum
COM:	Réunion de commission	COM:	Commissievergadering
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)
Publications officielles éditées par la Chambre des représentants		Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers	
Commandes:		Bestellingen:	
Place de la Nation 2		Natieplein 2	
1008 Bruxelles		1008 Brussel	
Tél.: 02/ 549 81 60		Tel.: 02/ 549 81 60	
Fax: 02/549 82 74		Fax: 02/549 82 74	
www.lachambre.be		www.dekamer.be	
e-mail: publications@lachambre.be		e-mail: publicaties@dekamer.be	

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'arrêté royal du 18 novembre 1996¹ instaure pour les travailleurs indépendants, sous certaines conditions, une assurance sociale en cas de faillite dont l'objectif est d'éviter à l'entrepreneur de se trouver dans une situation sociale et financière précaire.

Elle prévoit ainsi, simultanément, deux types de mesures:

1. le maintien des droits en matière de prestations familiales et de soins de santé durant, au maximum, quatre trimestres, sans paiement de cotisations au cours de cette année;

2. le versement d'une prestation mensuelle pendant une période maximale de douze mois, dont le montant s'élève respectivement à 983,79 euros pour un isolé et à 1 283,22 euros² pour un chef de ménage.

Par ailleurs, l'arrêté mentionne, dans son article 9, que le travailleur indépendant ne peut bénéficier de cette "assurance-faillite" qu'à une seule reprise et cela durant l'ensemble de sa carrière professionnelle.

Il est, aujourd'hui, indiscutable que l'entrepreneuriat constitue toujours une prise de risque pour celui qui se lance, et que ce risque est effectif puisqu'il peut avoir des coûts humains, psychologiques et financiers importants. Il revient donc, entre autres, aux pouvoirs publics d'accompagner l'indépendant, afin que cette prise de risque soit la plus mesurée possible.

Il est, par ailleurs, démontré que cette peur de l'échec, et de la stigmatisation qui en découle, constituent l'un des freins les plus importants à l'entrepreneuriat.

Il paraît ainsi important de montrer que les difficultés rencontrées par une entreprise, voire des échecs, sont "*une évolution économique normale et la chance d'une*

¹ Arrêté royal du 18 novembre 1996 instaurant une assurance sociale en faveur des travailleurs indépendants en cas de faillite et des personnes assimilées, en application des articles 29 et 49 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions.

² Chiffres en vigueur à partir du 1er mai 2011.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het koninklijk besluit van 18 november 1996¹ stelt, onder bepaalde voorwaarden, een sociale verzekering in voor de zelfstandigen in geval van faillissement, om te voorkomen dat de ondernemer het sociaal en financieel heel moeilijk krijgt.

Die verzekering omvat, gelijktijdig, twee soorten van maatregelen, met name:

1. het behoud van de rechten inzake gezinsbijslag en gezondheidszorg gedurende maximum vier kwartalen, zonder betaling van bijdragen tijdens dat jaar;

2. de uitbetaling van een maandelijkse uitkering, gedurende een tijdspanne van ten hoogste twaalf maanden, van 983,79 euro voor een alleenstaande en 1 283,22 euro² voor een gezinshoofd.

In artikel 9 van het koninklijk besluit wordt voorts aangegeven dat zelfstandigen "gedurende hun beroepsloopbaan slechts één maal [kunnen] genieten van de sociale verzekering in geval van faillissement."

Voor wie een zelfstandige activiteit aanvat, houdt het ondernemerschap vandaag altijd een echt risico in, aangezien het menselijk, psychologisch en financieel heel zwaar kan doorwegen. De overheid moet dus onder andere de zelfstandige begeleiden zodat dit risico zo beperkt mogelijk blijft.

Voorts is gebleken dat vooral die vrees om te mislukken en de daaruit voortvloeiende stigmatisering ondernemerschap afremmen.

Het is belangrijk aan te tonen dat de moeilijkheden of zelfs de mislukkingen waarmee een onderneming te kampen krijgt "een normale economische ontwikkeling

¹ Koninklijk besluit van 18 november 1996 houdende invoering van een sociale verzekering ten gunste van zelfstandigen, in geval van faillissement, en van gelijkgestelde personen, met toepassing van de artikelen 29 en 49 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels.

² Die bedragen gelden vanaf 1 mei 2011.

*nouveau départ*³, toute faillite n'étant pas synonyme d'incompétence personnelle ou de fraude.

La proposition de loi a donc comme objectif de revenir sur la condition qui limite le recours à l'"assurance-faillite", afin que l'indépendant puisse bénéficier, durant l'ensemble de son parcours, à deux reprises, de cette assurance, et ainsi offrir un meilleur accompagnement en cas de faillite.

En effet, dans un contexte de difficultés économiques, et compte tenu du rôle central que jouent les indépendants et les dirigeants de PME dans la reprise économique de la Belgique, il paraît important d'assurer aux entrepreneurs le soutien du Parlement fédéral qui, par ce texte, souhaite développer un "*entrepreneuriat de la seconde chance*"⁴ et "*surmonter les stigmates de la faillite d'entreprise*"⁵.

Muriel GERKENS (Ecolo-Groen!)
Meyrem ALMACI (Ecolo-Groen!)
Georges GILKINET (Ecolo-Groen!)
Wouter DE VRIENDT (Ecolo-Groen!)

en een kans voor een nieuwe start"³ zijn. Daarbij moet er worden van uitgegaan dat niet ieder faillissement te wijten is aan persoonlijk onvermogen of fraude.

Het wetsvoorstel strekt er dus toe de voorwaarde te herzien die het beroep op de "faillissementsverzekering" beperkt, zodat de zelfstandige gedurende zijn volledige beroepsloopbaan tweemaal op die verzekering een beroep kan doen. Bedoeling is zodoende te zorgen voor een betere begeleiding in geval van faillissement.

In een context van economische moeilijkheden en rekening houdend met de belangrijke rol van de zelfstandigen en de bedrijfsleiders van kmo's in het economisch herstel van ons land, lijkt het immers belangrijk de ondernemers ervan te verzekeren dat ze kunnen rekenen op de steun van het federaal parlement, dat aan de hand van die tekst een "tweedekandsondernemerschap"⁴ wenst uit te bouwen en ernaar streeft "het stigma van een bedrijfsfaillissement [te] overwinnen"⁵.

³ Commission européenne, *Communication au Conseil, au Parlement européen, au Comité économique et social européen et au Comité des régions — Surmonter les stigmates de la faillite d'entreprise — Pour une politique de la deuxième chance — Mise en œuvre du partenariat de Lisbonne pour la croissance et l'emploi*, COM(2007) 584 final, octobre 2007, Bruxelles.

⁴ Fondation Free, *Entrepreneuriat de la seconde chance*, Rapport, 2008.

⁵ Commission européenne, *Op.cit.*

³ Mededeling van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's — Het stigma van een bedrijfsfaillissement overwinnen — een beleid voor een tweede kans — Uitvoering van het Lissabonpartnerschap voor groei en werkgelegenheid, COM(2007) 584 definitief, oktober 2007, Brussel.

⁴ Fondation Free, *Entrepreneuriat de la seconde chance*, Rapport, 2008.

⁵ Mededeling van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's — Het stigma van een bedrijfsfaillissement overwinnen — een beleid voor een tweede kans — Uitvoering van het Lissabonpartnerschap voor groei en werkgelegenheid, COM(2007) 584 definitief, oktober 2007, Brussel.

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

À l'article 9 de l'arrêté royal du 18 novembre 1996 instaurant une assurance sociale en faveur des travailleurs indépendants en cas de faillite et des personnes assimilées, en application des articles 29 et 49 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions, les mots "qu'une seule fois" sont remplacé par les mots "que deux fois".

Art. 3

Le Roi est habilité à modifier la disposition visée à l'article 2.

6 septembre 2011

Muriel GERKENS (Ecolo-Groen!)
Meyrem ALMACI (Ecolo-Groen!)
Georges GILKINET (Ecolo-Groen!)
Wouter DE VRIENDT (Ecolo-Groen!)

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 9 van het koninklijk besluit van 18 november 1996 houdende invoering van een sociale verzekering ten gunste van zelfstandigen, in geval van faillissement, en van gelijkgestelde personen, met toepassing van de artikelen 29 en 49 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels, worden de woorden "één maal" vervangen door het woord "tweemaal".

Art. 3

De Koning wordt gemachtigd de in artikel 2 bedoelde bepaling te wijzigen.

6 september 2011